
Fremtidens leger i bresjen for humanitært bistandsarbeid

AKTUELT I FORENINGEN

HILDE CHRUICSHANK
UNICEF

MedHum annonserte i 2021 et samarbeid med UNICEF Norge om prosjektet Din Søppel Min Helse i Elfenbenskysten for 2022. Dette er fjerde gang MedHum har aksjonert for UNICEF, og denne gang gikk prosjektet ut på å unytte plast for å skape trygge oppvekstsvilkår, rent vann og bedre sanitærforhold på skolene for barna i Elfenbenskysten.

LEDERDUO: Leder i MedHum 2021/2022, Amalie Fagerli Tegnander (t.v.), og leder i MedHum Oslo 2020/2022, Victoria Helen Ørebech Farfan (t.h.)

Siden starten på samarbeidet har feltreiser blitt gjennomført og satt spor. Leder i MedHum 2021/2022, Amalie Fagerli Tegnander, og leder i MedHum Oslo 2020/2022, Victoria Helen Ørebech Farfan, deler her sine erfaringer og meninger om hvordan vi i Norge kan mobilisere for verdens barn.

Samarbeid med etablerte bistandsorganisasjoner

MedHum aksjonerer for bistandsarbeid på global basis, en aksjon som i aller høyeste grad er med på å gi nordmenn muligheten til å bidra.

Tidligere leder i MedHum, Amalie Tegnander, mener Norge har opparbeidet en fin tradisjon med måten vi driver bistandsarbeid på; vi har mange store og veletablerte organisasjoner som jobber veldig bredt ut mot lav- og mellominntektsland i verden. Derfor kan det være gunstigere å aksjonere for en organisasjon, heller enn å starte en ny.

– Det er derfor vi i MedHum har bestemt at vi ikke skal være en ny bistandsorganisasjon, for det er så mye som allerede er på plass som er godt etablert, der de involverte kan det de driver med, sier Amalie. Videre legger hun til at vi i Norge kan støtte opp om dette, og sørge for at de organisasjonene som gjør jobben har de midlene de trenger for å få gjort det de ser at nytter.

Tidligere leder i MedHum Oslo, Victoria Farfan, legger til at, selv om både helse og skolegang er viktige fanesaker, så er det spesielt viktig for MedHum at organisasjonen man velger faktisk har fokus på barn, når det er dem man ønsker å nå:

– Alle vet at barn er fremtiden, legger hun til.

De fremtidige legene har også lagt merke til at folk har lyst til å gi og bidra; det er ny rekord for TV-aksjonen og folk ser viktigheten av bidraget de gir. Ikke bare folket, men regjeringen også.

– Man trenger at staten Norge går foran som et godt eksempel, sier Victoria.

Legeyrket, bistandsarbeid og karrieremuligheter

Samarbeidet med UNICEF, og ikke minst veien andre legeutdannede har valgt å ta, har vært med på å endre synet på karrieremulighetene man står overfor etter endt studium. Både Amalie og Victoria nevner at man ikke nødvendigvis trenger å være låst til å jobbe på sykehus eller fastlegekontor, men at man også kan gå inn på felt som humanitær hjelp og bistandsarbeid.

– Der jo uendelig mange stillinger man kan stå i som lege, som kanskje ikke er så godt kjent, sier Amalie. Hun refererer til blant andre Espen Nakstad, Camilla Stoltenberg og grunnlegger av MedHum, John-Arne Røttingen, som er lege og i dag jobber som ambassadør for global helse i Utenriksdepartementet.

– Mulighetene utover det tradisjonelle er mange, legger hun til.

Victoria på sin side nevner det faktum at feltarbeid er noe som vekker interesse hos studentene, og at global helse stadig blir en viktigere del av legeutdanningen. Dette bør dermed åpne for at man kan få besøk av ulike organisasjoner som kan fortelle litt om hvilke muligheter som finnes og hva som skal til for at man skal kunne benytte seg av den.

– Folk som har drevet med sånn type feltarbeid sier ofte at man har et helt annet perspektiv på ting når man kommer tilbake. Man ser ting med andre øyne. Og det gjør inntrykk, legger hun til.

Tilsynsreise og feltarbeid i Elfenbenskysten

Under en tilsynsreise sammen med UNICEF i Elfenbenskysten i 2022 fikk MedHum erfare hvor stort behovet var for bistand der, og også hvor enorme forskjellene er fra helsevesenet vi kjenner i Norge, blant annet med et besøk til en barnekreftavdeling, hvor sykdommen i enkelte tilfeller var ekstremt avansert, i mye større grad enn hva man kan se i Norge.

– Der er de som havner på sykehus blant de heldige, sier Amalie.

– Når man da kommer tilbake til Norge og går rundt her i praksis, så får man et litt annet blikk på det og skjønner hvor enormt godt helsevesen vi har her og hvor mye det har å si.

Victoria understreker at det å ha et sykt barn i land som Elfenbenskysten veldig ofte er forbundet med skam, og at de derfor blir gjemt bort. I tillegg er helsepersonell og legehjelp ofte langt unna.

– Har man behov for legehjelp i Norge, har man et tilbud på plass – uansett om man bor i by eller bygd, slår hun fast.

Amalie tror innsikten man får ved å jobbe som lege i et annet land med en annen kultur og tradisjon er utelukkende positivt for klinikerer man blir til slutt, og for det blikket man kanskje får på pasienter man møter senere i arbeidslivet.

– Når man reiser ut på feltarbeid er en viktig del av oppholdet å bidra til faglig utvikling hos de lokale helsearbeiderne som skal være der videre. Dette er noe MedHum har fokusert på, og prioritert. I MedHum sine statutter står det at vi skal støtte et prosjekt som fokuserer på primærhelse og forebyggende arbeid. Dette er viktig nettopp fordi at målet må være å bidra slik at det gjenstår et permanent og varig tilbud – også etter at feltarbeiderne er borte, sier hun.

– Det er heller ikke nødvendigvis så mye som skal til. Man kan lære opp veldig mange med et lavterskelarbeid. De man lærer opp trenger ikke å være leger, men kanskje en person i lokalsamfunnet som har tatt seg litt av de som har vært syke. Bare sånne små grep gjør at man dekker mange flere, supplerer Victoria.

På den måten får de gjort veldig mye forebyggende arbeid, og Victoria tror man kan få mye igjen for det som lege, fordi man lærer seg å være en kliniker og faktisk å bruke øyne og hendene sine mye mer enn om man «bare tar blodprøver og ser verdier på en skjerm».

– Det er ikke alltid man har CT og røntgen, eller vei, rett i nærheten, legger Amalie til.

FELTREISE: Representanter fra MedHum og UNICEF på feltreise 2022. © UNICEF/UN0616993/Diarassouba

Helseaspekter er knyttet til alle sider av menneskelivet, ikke minst søylene i bærekraftig utvikling – økonomi, sosialt liv og miljø. Den tidligere MedHum-lederen mener at, hvis man lykkes med selve målsetningen ved bistandsarbeid – at de skal klare å drifte seg selv og bli uavhengige av det man kommer inn med, og man har fungerende helsesystemer rundt omkring i alle land – så vil det ha enormt mye å si for smittespredning og global helse.

– Hvis man ser tilbake på koronapandemien, er det kanskje første gang det virkelig har gått opp for den generelle befolkningen hvor tett vi egentlig henger sammen. Uten det fundamentale helsesystemet på plass har man ikke en sjanse, sier Amalie.

– Vaksiner er helt essensielt for å kunne forebygge pandemier og smitte på tvers av landegrenser. I Norge er vi ekstremt heldige, mens man i andre land ikke har de samme forutsetningene for å kunne vaksinere like effektivt. I enkelte tilfeller har man ikke engang oversikt over alle innbyggerne i landet. Man må være kreativ på en helt annen måte, når man skal klare å nå ut til en befolkning som man nesten ikke vet hvem er, stemmer Victoria i.

Aksjonsåret 2022 er over, men MedHum står på som studentenes største humanitære bistandsaksjon. Ved å involvere seg i utviklingen av global helse utover ordinært pensum, og ved å utforske muligheter utenfor det vanlige, er det rimelig å ta høyde for at man på sikt vil kunne finne flere gode løsninger på smittespredning, sykdomsutvikling og ikke minst best mulig distribusjon og videreformidling av opplysninger og kunnskap.

Publisert: 13. mars 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.04.13

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 29. mars 2026.